

WEB 3.0 – SEMANTIČKI WEB

U suvremenom društvu web je medij za pristupanje informacijama i njihovo dijeljenje. U prvoj eri weba (Web 1.0), približno od 1993., web je bio zbirka (uglavnom) statičkih stranica koje su kreirale tvrtke ili neke druge organizacije. Sadržaj na webu stvarali su stručnjaci i nije bilo lako imati vlastite mrežne stranice ili na webu objaviti vlastiti sadržaj.

Druga generacija weba (Web 2.0) omogućuje krajnjim korisnicima stvaranje vlastitog sadržaja na webu. Društvene mreže, blogovi i izdavačke usluge (tekst, slike, video) jednostavni su za upotrebu i omogućuju svakome objavljivanje različitih multimedijских sadržaja na webu. Karakteristika Weba 2.0 je interakcija i suradnja korisnika, prvi put se spominje 1999., a popularnost mu raste nakon 2004. s nastankom *Facebooka*.

Treća generacija weba (Web 3.0), približno od 2006., često se naziva i semantičkim webom. Informacije moraju biti strukturirane tako da ih računala mogu čitati i razumjeti onako kako to čine ljudi. Dva su glavna izazova rastu semantičkog weba. Prvi je pokušaj povezivanja postojećeg sadržaja sa semantičkim značenjem pomoću nekih vrsta metapodataka. Izazov je i omogućiti običnim korisnicima, koji nisu stručnjaci za logiku, stvaranje strojno razumljivog sadržaja. Drugi je izazov razviti skup aplikacija koje se koriste tim novo generiranim znanjem na bazi metapodataka. Semantičke tehnologije koje omogućuju Web 3.0 jesu *Resource Description Framework (RDF)* i *Web Ontology Language (OWL)*.

Budućnost weba je potpuna integracija u naš svakodnevni život tako da je moguća interakcija ne samo između ljudi već i između ljudi i računala pa i između računala. Za ilustraciju, web 3.0 omogućit će ljudima praćenje njihova zdravstvenog stanja bilo kada i bilo gdje, npr. kod kuće, u automobilu ili u trgovačkom centru. Tako će starijim ljudima web 3.0 poboljšati autonomiju i kvalitetu života.

Literatura

- Almeida, F. L. F., Lourenco, J. M. R. (2011): Creation of Value with Web 3.0 Technologies, 6th Iberian Conference on Information Systems and Technologies (CISTI 2011), 1-4, <http://ieeexplore.ieee.org/document/5974163/>, (15. 5. 2017.).
- Lai, H., Fan, Y., Xin, L., Liang, H. (2013): The Framework of Web 3.0-based Enterprise Knowledge Management System, 7th International Conference on Knowledge Management in Organizations: Service and Cloud Computing, Advances in Intelligent Systems and Computing, Vol. 172, Springer, Berlin, Heidelberg, 345-351, https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-642-30867-3_31, (15. 5. 2017.).
- Silva, J. M., Mahfujur Rahman, A. S., Saddik, A. E. (2008): Web 3.0: A Vision for Bridging the Gap between Real and Virtual, Proceedings of the 1st ACM international workshop on Communicability design and evaluation in cultural and ecological multimedia, Vancouver, British Columbia, Canada, October 31, 2008, <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=1462042>, (15. 5. 2017.).

Nedjeljko Frančula